

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	<i>Sygnatura akt</i>	<i>II AKa 238/21</i>	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1.		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia (...)			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		

#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy			
0.12.1. Ustalenie faktów			
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione			
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
0.12.2. Ocena dowodów			

<p>0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</p>			
<p>0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
	<p>1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, skutkujący bezpodstawnym uznaniem, że w niniejszej sprawie brak było podstaw do przyjęcia stawki zwiększonego dwukrotnie przeciętnego wynagrodzenia za pracę na potrzeby szacowania odszkodowania należnego wnioskodawcy, podczas gdy w jego ocenie na potrzeby szacowania odszkodowania należy przyjąć wynagrodzenie przeciętne zwiększone dwukrotnie, albowiem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że ojciec wnioskodawcy F. K. przed pozbawieniem go wolności</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

pracował zarobkowo i uzyskiwał wyższe niż przeciętne dochody, prowadził dobrze prosperującą firmę budowlaną, w której zatrudniał około 10 pracowników, wobec czego należy dojść do wniosku, że gdyby F. K. nie został niesłusznie pozbawiony wolności niewątpliwie osiągałby dochody w wysokości dwukrotności stawki przeciętnego wynagrodzenia,

2. obraza przepisów postępowania, tj. art. 322 k.p.c. w zw. z art. 556 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy udowodnienie wysokości szkody materialnej doznanej przez wnioskodawcę z uwagi na znaczny upływ czasu od zaistnienia zdarzenia odszkodowawczego, a w konsekwencji zniszczenie istotnego dla wykazania wysokości szkody materiału dowodowego, było niemożliwe,

3. obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 481 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nieprzyznanie od zasądzonej sumy odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, pomimo, iż takie żądanie

	zostało zgłoszone we wniosku z 24 lutego 2021 r.		
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny			
<p>Apelacja w zakresie w jakim kwestionowała wysokość zasądzonych na rzecz wnioskodawcy odszkodowania nie zasługiwała na uwzględnienie.</p> <p>Skarżący zarzut ten wywiódł z błędu w ustaleniach faktycznych oraz obraży przepisów postępowania – in concreto art. 322 k.p.c. w zw. z art. 556 k.p.k. - którego niezastosowanie skutkowało miało niewłaściwym ustaleniem podstawy faktycznej oszacowania odszkodowania należnego wnioskodawcy.</p> <p>Przypomnieć należy, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych może odnosić się tylko do tych ustaleń faktycznych, na podstawie których sąd wydaje orzeczenie. Może mieć dwie postacie, tj. błędu „braku” albo błędu „dowolności” (por. Z. Doda, A. Gaberle, Kontrola odwoławcza..., t. 2, s. 129). W obu przypadkach to uchybienie dotyczy sytuacji, gdy prawidłowo ujawniono dowody stanowiące podstawę orzeczenia,</p>			

a także dokonano prawidłowej ich oceny. Oznacza to, że sąd, ustalając stan faktyczny, wziął pod uwagę wszystkie dowody ujawnione w postępowaniu, a także prawidłowo je ocenił (art. 7). Natomiast ustalając stan faktyczny na podstawie tych dowodów, sąd pominął wynikające z nich fakty (okoliczności) istotne w sprawie albo ustalił fakty, które wcale z danego dowodu nie wynikają lub wynikają, ale zostały zniekształcone (przeinaczone). W pierwszym przypadku błąd („braku”) polega na nieustaleniu określonego faktu, który wynika z dowodu. W drugim przypadku błąd („dowolności”) ma miejsce wówczas, gdy w ustaleniach faktycznych został wskazany fakt, który nie wynika z przywołanego dowodu, albo gdy z przywołanego dowodu wynika określony fakt, ale został on w ustaleniach faktycznych zniekształcony (przeinaczony). Błąd dowolności może polegać również na wadliwym wnioskowaniu z prawidłowo ustalonych faktów.

Przeprowadzona w sprawie kontrola odwoławcza wykazała brak podstaw do przypisania Sądowi I instancji zarzutu błędu „braku” tudzież „dowolności” w

rozumieniu wyżej wskazanym. W ocenie Sądu Apelacyjnego ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w odniesieniu do podstawy szacowania zasądzonego na rzecz wnioskodawcy odszkodowania są trafne i znajdują potwierdzenie w całokształcie okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego – ocenionych w sposób swobodny i w granicach jego kompetencji orzeczniczych, a więc zgodnie z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, w oparciu o prawidłowo zgromadzony i dostępny materiał dowodowy.

W realiach rozpatrywanej sprawy bez wątpienia zostały prawidłowo ustalone zarówno zasady odpowiedzialności Skarbu Państwa z tytułu należnego wnioskodawcy z mocy ustawy utrzymania od zmarłego ojca a utraconego na skutek jego niewątpliwie niesłusznego tymczasowo aresztowanego w okresie od (...) roku, szkoda, jak i związek przyczynowy pomiędzy szkodą a zdarzeniem stanowiącym podstawę odpowiedzialności Skarbu Państwa, co nie było zresztą kwestionowane. Sporna była jedynie wysokość szkody majątkowej, czyli należnego wnioskodawcy

odszkodowania, a
dokładnie punkt
odniesienia, jaki należało
przyjąć na potrzeby
szacowania
odszkodowania.

Pewną trudnością, z którą
musiał zmierzyć się Sąd
Okręgowy w niniejszym
postępowaniu był brak
dowodów osobowych lub
z dokumentów, przy
pomocy których można
byłoby ustalić rzeczywiste
dochód zmarłego ojca
wnioskodawcy w okresie
przed jego tymczasowym
aresztowaniem tudzież
bezpośrednio po jego
ustaniu z uwagi na
zaszłości związane z
upływem czasu i brakiem
dokumentacji źródłowej
w tym zakresie, jak
i wiekiem samego
wnioskodawcy, który
w czasie tymczasowego
aresztowania ojca był
dwuletnim dzieckiem, a
co za tym idzie, jego
wiedza odnośnie tego
okresu bazować musiała
na wspomnieniach innych
osób.

Niespornym było więc
jedynie to, że ojciec
wnioskodawcy przed
zatrzymaniem i
tymczasowym
aresztowaniem prowadził
przedsiębiorstwo
budowlane, w którym
zatrudniał 10
pracowników i był
jedynym żywicielem
siedmioosobową rodziny,
w tym liczącego wówczas
2 lata wnioskodawcy i

czworga jego starszego rodzeństwa. Sam wnioskodawca uważał, że żyło im się bardzo dobrze, a firma ojca bardzo dobrze prosperowała – skoro zatrudniała 10 osób, to miesięczny dochód przedsiębiorstwa prowadzonego przez ojca musiał być wyższy aniżeli przeciętny, przy czym wnioskodawca nie miał nawet wiedzy, ile ówczesnie mógł wynosić przeciętny miesięczny dochód - z działalności gospodarczej, bo oczywiście nie z tytułu stosunku pracy, który akurat w latach (...) wynosił odpowiednio: (...) zł (vide: (...)latach-1950-2020,2,1.html).

Poza swoimi zeznaniami wnioskodawca nie zaoferował żadnego dowodu, z którego wynikałyby dochody przedsiębiorstwa prowadzonego przez jego ojca. Jedynie z kopii dokumentów z postępowania dotyczącego F. K. wynika, że był on „przedsiębiorcą budowlanym” bądź „murarzem” (por. np. k. 18, 35). W świetle powyższego nie sposób uznać, iż wnioskodawca w ten sposób udowodnił ponadprzeciętną wysokość dochodu uzyskiwanego przez jego ojca z tytułu prowadzonego przedsiębiorstwa budowlanego w czasie bezpośrednio

poprzedzającym jego tymczasowe aresztowanie. Wniosek taki nie wynikał również logicznie z samego faktu zatrudniania przez F. K. 10 pracowników i utrzymywania siedmioosobowej rodziny.

Twierdzenia

wnioskodawcy w tym zakresie miały, jak słusznie uznał Sąd Okręgowy, charakter li-tylko hipotetyczny, niepoparty żadnymi dowodami źródłowymi lub choćby osobowymi, które pozwoliłyby na ich skonkretyzowanie, a przez to wyliczenie rzeczywistej wysokości dochodów osiągniętych przez firmę ojca wnioskodawcy, jak punkt odniesienia do wyliczenia utraconego przez Z. K. utrzymania z tytułu oczywiście niesłusznego tymczasowego

aresztowania F. K.. Niezależnie od tego podnieść należy, iż okoliczność, że ojciec wnioskodawcy zatrudniał kilku pracowników i zapewnił rodzinie godne warunki życia nie mogła stanowić o takim prawdopodobieństwie uzyskiwania zysków z prowadzonego przedsiębiorstwa budowlanego, które wypadałyby znacznie powyżej przeciętnej, jak dla osób utrzymujących się z prowadzenia własnego przedsiębiorstwa, by przyjąć to za pewnik, nawet jeśli uwzględnić

zmiany poziomu życia społeczeństwa od tego czasu, a tym samym standardów

przyjmowanych do oceny poziomu życia jego członków. Nie sposób więc było z tego powodu zarzucić Sądowi meriti dowolności ocen i wyprowadzonych z nich wniosków odnośnie poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych w kontestowanym przez skarżącego zakresie.

Co do zasady zgodzić należało się z apelującym, że w niniejszej sprawie znajdował zastosowanie art. 322 k.p.c. w zw. z art. 556 k.p.k., po myśli którego Jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Sięgnięcie po rozwiązanie określone w przepisie art. 322 k.p.c. możliwe, a nawet konieczne jest wówczas, gdyby dochodząc w postępowaniu karnym klasycznego roszczenia odszkodowawczego, wnioskodawca z tych, czy innych przyczyn

(upływ czasu, utrata dokumentacji, itp.) ma trudności ze ścisłym udowodnieniem wysokości żądania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 grudnia 2016 r., II AKa 422/16, LEX nr 2193035).

Jak podkreśla się w literaturze cywilistycznej, zastosowanie ww. przepisu jest możliwe w trzech przypadkach, tj. jeżeli ścisłe udowodnienie jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe.

Formułę „ścisłe udowodnienie” należy rozumieć jako udowodnienie dokonane przy zastosowaniu ustanowionych w kodeksie reguł dowodowych, a więc na podstawie wszystkich dowodów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, po ich swobodnej i wszechstronnej ocenie na tle całokształtu zebranego materiału. Wynik takiego „udowodnienia” odpowiada prawdzie materialnej, tj. rzeczywistej wysokości należnego świadczenia. Tylko gdy takie „ścisłe udowodnienie” nie jest możliwe albo nader utrudnione, sąd może zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny. Ścisłe udowodnienie nie jest możliwe albo nader utrudnione, gdy nie ma odpowiednich środków

dowodowych zdalnych do ustalenia wysokości żądanej sumy albo gdy wprawdzie one istnieją, ale doraźnie albo trwale nie są dostępne albo sięgnięcie do nich przekracza możliwości sądu albo też – ze względów prawnych lub faktycznych – niemożliwe jest ich przeprowadzenie lub wykorzystanie.

Użytego w art. 322 k.p.c. określenia, że sąd „może” zasądzić odpowiednią sumę według własnej oceny, nie należy rozumieć w ten sposób, że zasądzenie tej sumy zależy od swobodnego uznania sądu. Przeciwnie, jeżeli zostanie stwierdzone, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, sąd „musi” zastosować się do dyspozycji określonej w tym przepisie. W takiej sytuacji jest to jego obowiązkiem jurysdykcyjnym, gdyż zastosowanie art. 322 stanowi wtedy jedyną metodę ustalenia wysokości żądania, otwierającą drogę do rozpoznania sprawy.

Sąd ustala odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Oznacza to, że ocena ta nie może być dowolna i dyskrecyjna; sąd ma obowiązek wykorzystania całego dostępnego,

zaoferowanego przez strony i zebranego w sprawie materiału dowodowego (por. np. orzeczenie SN z dnia 24 września 1957 r., 1 CR 253/57, OSN 1959, nr 3, poz. 73 z omówieniem W. S., Przegląd orzecznictwa, PiP 1960, z. 6, s. 927 i E. W., Przegląd orzecznictwa, NP 1960, nr 6, s. 796; wyrok SN z dnia 17 lutego 2009 r., I PK 160/08, OSNP 2010, nr 17–18, poz. 213; zob. np. W. S., Z. orzekania w postępowaniu cywilnym, NP 1965, nr 6, s. 591). Przy tej ocenie liczy się także wiedza sędziego, jego poczucie rozsądku oraz doświadczenie życiowe, fakty powszechnie znane, czy wysokości należności zasądzanych w innych sprawach w zbliżonych okolicznościach faktycznych. (Komentarz do art. 322: Gudowski Jacek, Ereciński Tadeusz (red.) Grzegorzycy Paweł Jędrzejewska Maria Weitz Karol; stan prawny 20 września 2016 r. LEX/el).

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że Sąd I instancji, mimo braku bezpośredniego wskazania w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku przepisu art. 322 k.p.c., w istocie go zastosował. Nie ulega bowiem wątpliwości, że uwzględnił - na podstawie zeznań wnioskodawcy

– przy ustalaniu dochodów, które ojciec wnioskodawcy mógłby osiągnąć, gdyby nie jego tymczasowe aresztowania - nie kwotę miesięcznego wynagrodzenia pracowniczego w ogólności a w sektorze przedsiębiorstw właśnie. Przyjęcie takiej kwoty „bazowej” było zatem dla wnioskodawcy korzystne, uwzględniało bowiem – stosownie do okoliczności - fakt, iż ojciec wnioskodawcy czerpał dochody nie ze stosunku pracy a z działalności gospodarczej prowadzonej na własny rachunek, które niewątpliwie były wyższe niż przeciętne wynagrodzenie pracownicze, skoro pozwalały mu na zatrudnienie 10 pracowników i utrzymanie siedmioosobowej rodziny.

Brak było natomiast podstaw ku temu, aby ustalając należne odszkodowanie odnosić je do podwójnego przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku – nie przemawiały bowiem za tym okoliczności sprawy. W szczególności brak było jakichkolwiek przesłanek wpływających, np. ze znajomości realiów tamtejszych czasów, doświadczenia życiowego i orzeczniczego sądu, czy warunków życia

rodziny wnioskodawcy,
aby wnioskować, że
F. K. uzyskiwał jako
przedsiębiorca –
zatrudniający 10
pracowników -
ponadprzeciętne dochody
z działalności
gospodarczej w branży
budowlanej, pozwalające
nie na skromne czy nawet
przeciętne życie jego
rodziny a przekraczające
standardy tamtejszych
czasów.

Skarżący pomija przy
tym to, że Sąd
Okręgowy - ustalając
odszkodowanie należne
wnioskodawcy - jako
punkt odniesienia przyjął
przeciętne miesięcznego
wynagrodzenie w sektorze
przedsiębiorstw bez
wypłat nagród z zysku w
(...) r., które wyniosło(...)zł
(vide Komunikat Prezesa
Głównego Urzędu
Statystycznego z dnia (...)
r.), a nie z chwili
wniesienia wniosku –
te, wedle Komunikatu
Prezesa Głównego Urzędu
Statystycznego z dnia
(...) r. w styczniu
(...)wyniosło (...) zł;
czy z chwili zamknięcia
rozprawy, które także
było niższe, gdyż
zgodnie z Komunikatem
Prezesa Głównego Urzędu
Statystycznego z dnia
(...) r. wyniosło w
(...)Tymczasem, zgodnie
z treścią przepisu
art. 363 § 2 k.c.
wysokość odszkodowania
w pieniądzu określa się
według cen z daty

ustalenia odszkodowania, a którą po myśli art. 558 k.p.k. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c. jest data zamknięcia rozprawy - chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. I tę ostatnią regułę zastosował Sąd orzekający, co apelujący zbywa milczeniem.

Oceniając sprawę z powyższego punktu widzenia zasadnym było postąpienie Sądu Okręgowego i przyjęcia – stosownie do okoliczności sprawy – że należne wnioskodawcy odszkodowanie z tytułu utraconego od niesłusznie tymczasowo aresztowanego ojca wnioskodawcy utrzymania wyniosło (...) zł, jako odpowiadające 1/7 części jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w grudniu 2020 roku. Uwzględnienie podwójnej wysokości tego wynagrodzenia nie tylko nie znajdowało oparcia w treści zgromadzonych w sprawie dowodów, których pomimo podjętej przez Sąd Okręgowy inicjatywny z urzędu nie udało się wzbogacić o jakąkolwiek dokumentację źródłową, ani też nie było uzasadnione okolicznościami sprawy – wręcz forsowane w apelacji stanowisko

należało uznać za niesłuszne, uwzględniało bowiem interesy tylko jednej ze stron, co nie jest zgodne z celem instytucji odszkodowania z art. 556 k.p.k.

Reasumując – zgodnie z treścią art. 438 pkt 2 k.p.k. zarzut obrazy przepisów postępowania może prowadzić do zmiany bądź uchylenia orzeczenia jedynie wówczas, gdy wskazane w nim uchybienie mogło mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia. Powyższego wymogu podniesione w apelacji ww. uchybienia nie spełniają.

W literaturze przedmiotu oraz orzecznictwie jednolicie wskazuje się, że w sprawach o zadośćuczynienie i odszkodowanie z tytułu niesłusznego pozbawienia wolności w zakresie nieuregulowanym w rozdziale 58 Kodeksu postępowania karnego, stosuje się wprost przepisy Kodeksu cywilnego, w szczególności co do problematyki ustalania szkody i krzywdy, w tym również związku przyczynowego, określania wysokości odszkodowania, zadośćuczynienia, przyczynienia do powstania szkody, wyłączenia odpowiedzialności Skarbu Państwa za powstałą

szkodę, nadużycia prawa w rozumieniu art. 5 k.c., odsetek (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 10 czerwca 2015 r., II AKa 133/15, LEX nr 1782117). To z kolei oznacza, że aby przyjąć w niniejszej sprawie odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę w postaci utraconych środków utrzymania wnioskodawcy w wysokości (...) zł (odpowiadającej 1/7 części sumy iloczynu okresu tymczasowego aresztowania i dwukrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw) nieodzowne byłoby przede wszystkim wykazanie, że Z. K. doznał uszczerbku majątkowego w podanej wysokości poprzez przyjęcie za podstawę jego oszacowania utraty dochodów przedsiębiorstwa ojca wnioskodawcy, na skutek jego niesłusznego tymczasowego aresztowania, na poziomie znacznie przekraczającym przeciętne miesięczne dochody z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Fakt niemożności ścisłego wykazania wysokości szkody nie upoważniał jednak do zastosowaniu art. 322 k.p.c. w szerszym zakresie niż faktycznie uczynił to Sąd Okręgowy - takie

wnioskowanie byłoby zbyt daleko idącym zabiegiem, skierowanym wyłącznie na przyznaniu racji wnioskodawcy, opartych na arbitralnych założeniach i w oderwaniu od realiów nawet aktualnie obowiązujących, skoro wnioskodawca miał w czasie aresztowania jego ojca zaledwie 2 lata, a jego potrzeby związane z koniecznym utrzymaniem były mniejsze aniżeli starszego rodzeństwa czy osoby dorosłej.

Sąd I instancji prawidłowo zatem ustalił wysokość przysługującego wnioskodawcy odszkodowania, mając na uwadze aktualne przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw - co ma tę zaletę, że dotyczy podmiotów, w których liczba pracujących przekracza (...) osób, a prowadzących działalność gospodarczą w zakresie m.in. budownictwa – czyli, według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, co pozostaje zgodne z praktyką orzecniczą (por. wyroki Sądu Najwyższego, np. z 5 czerwca 2007 r. I PK 61/07, OSNP 2008 nr 15-16, poz. 214, str. 627, oraz 31 stycznia 2019 r., V CSK 599/17, Lex nr 2617373).

Na uwzględnienie zasługiwał natomiast zarzut obrazy art. 481

§ 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie. Prawdą jest, że już we wniosku inicjującym niniejsze postępowanie Z. K., poprzez swojego pełnomocnika, domagał się zasądzenia odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, a nie – jak rozstrzygnął Sąd I instancji – jedynie ustawowymi odsetkami.

Powyższe żądanie było bowiem uzasadnione zmianą przepisów o odsetkach, która weszła w życie 1 stycznia 2016 r. – in concreto art. 481 k.c., zmienionego na mocy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830). W aktualnym stanie prawnym rozróżnia się w prawie prywatnym odsetki kapitałowe (art. 359 k.c.), odsetki za opóźnienie (art. 481 k.c.), a także odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych.

W odniesieniu zatem do opóźnienia istniejącego (...) r. bądź później, sentencja orzeczenia nie może się już ograniczać do „zasądzenia odsetek ustawowych” za czas wskazany w tytule egzekucyjnym. Orzeczenie

musi zawierać wyraźne stwierdzenie, że od (...)r. lub innego konkretnego dnia następującego po nim (zależnie od rozpoczęcia się opóźnienia) zasądzeniu podlegają „odsetki ustawowe za opóźnienie” lub „odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych”, w zależności od przedmiotu procesu. Od(...) r. pojęcie „odsetki ustawowe” jest więc wyrażeniem, które w języku prawnym oznacza odsetki kapitałowe uregulowane w art. 359 § 2 k.c. [F. M. (red.), H. M. (1) (red.), Kodeks cywilny. Komentarz do art. 481. Tom III. Zobowiązania. Część ogólna (art. 353-534), (...) 2018].

Wniosek

2. o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie w pkt 1 odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny
zasadny
częściowo zasadny

3. o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy dalszej kwoty (...)zł, tytułem odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

niezasadny
zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

4. względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
<p>Jak już wyżej wspomniano, brak było podstaw do przyjęcia przy wyliczaniu należnego wnioskodawcy odszkodowania sumy dwukrotnego przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i to nawet przy zastosowaniu art. 322 k.p.c.</p> <p>Zasadny był zaś wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku w części co do odsetek – odnośne żądanie wnioskodawcy zawarte w piśmie inicjującym sprawę było bowiem usprawiedliwione w obecnym stanie prawnym (podlegające zasądzeniu roszczenie odsetkowe dotyczy okresu po uprawomocnieniu się wyroku w niniejszej sprawie).</p>	
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	

0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
0.1Pkt II wyroku	Przedmiot utrzymania w mocy	
Rozstrzygnięcie o oddaleniu żądania wniosku ponad kwotę odszkodowania zasądzoną w punkcie 1. – za wyjątkiem ustalenia w jego pkt 1., że zasądzone odsetki stanowią wyłącznie odsetki ustawowe.		
Zwięzłe o powodach utrzymania w mocy		
Uwzględniając przedstawione wyżej okoliczności, uznać należało, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji było prawidłowe (poza dookreśleniem zasądzonych odsetek), czego apelujący nie zdołał skutecznie podważyć, a co przesądziło o utrzymaniu w mocy tej części zaskarżonego wyroku.		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
Przedmiot i zakres zmiany		
0.0.1 W pkt I wyroku – sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w jego punkcie 1. w ten		

<p>tylko sposób, że przyjął, iż orzeczone na rzecz wnioskodawcy odsetki ustawowe od kwoty zasądzonego odszkodowania są odsetkami ustawowymi za opóźnienie od daty uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Zasądzone roszczenie uboczne (odsetkowe) wymagało dookreślenia z uwagi na ww. zmianę przepisów, która weszły w życie 1 stycznia 2016 r. Powyższe nie stanowi przy tym rozszerzenia żądania, które miałyby być zgłoszone dopiero w apelacji (a które tym samym byłoby niemożliwe do uwzględnienia w myśl art. 383 zd. pierwsze k.p.c.) – wnioskodawca domagał się bowiem zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie już we wniosku z (...) r.</p>	
<p>0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III. - IV.	<p>Uwzględniając dyspozycję art. 554 § 4 k.p.k. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa, w tym – z uwagi na częściową zasadność apelacji i fakt korzystania przez wnioskodawcę w postępowaniu odwoławczym z pomocy prawnej pełnomocnika ustanowionego z wyboru - na podstawie przepisu § 11 ust. 6, § 15 ust. 1 i 3, 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 265), zasądzono na rzecz wnioskodawcy zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym w kwocie 240 zł, jako adekwatnej na nakład pracy pełnomocnika, który uznano za standardowy.</p>	
7. PODPIS		
I. P. H. K. M. K.		